

DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.48944>

Authenticity process is conducted by

Makale Türü: Araştırma makalesi

Geliş Tarihi: 18-01-2021

Kabul Tarihi: 12-05-2021

On-line Yayın: 30-06-2021

Article Type: Research article

Submitted: 18-01-2021

Accepted: 12-05-2021

Published Online: 30-06-2021

Atıf Bilgisi / Reference Information

Şaktanli, S. C. & Budak, S. (2021). Türk Müziği Keman Eğitimi Yeni Yaklaşım. *Journal of History School*, 52, 1990-2008

TÜRK MÜZİĞİ KEMAN EĞİTİMİNE YENİ YAKLAŞIM¹

Süleyman Cem ŞAKTANLI² & Serdar BUDAK³

Öz

Araştırma Türk Müziği başlangıç keman eğitiminde icracıların çalışmakta oldukları eserlere yönelik alıştırmalar yazılarak karşılaştıkları sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunmak için yapılmıştır. Bu amaçla deney kontrol gruplu 8 Türk müziği Keman öğrencisi kullanılmıştır. Araştırma için TRT repertuarında yer alan 10 makam ve bu makamlardan başlangıç düzeyine uygun 10 eser belirlenmiştir. Araştırmanın Deney ve kontrol gruplarına araştırmacılar tarafından geliştirilen değerlendirme ölçeği kullanılarak öntest uygulanmış ve ölçüm sonuçlarına göre grupların eğitim ve icra seviyeleri eşitlenmiştir. Deneyde kullanılmak üzere belirlenen 10 eser analiz edilmiş ve analiz sonucunda belirlenen sağ el, sol el zorluklarının çözümüne yönelik alıştırmalar yazılmıştır. Araştırmanın deneysel süreci 4 hafta sürmüştür. Dört hafta süresince deney grubundaki öğrencilere araştırmacı tarafından yazılan alıştırmalar çalıştırılmış ve 4 hafta sonunda her iki gruba sontest yapılmıştır. Yapılan sontest sonucunda deney grubu lehine anlamlı sonuçlar çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara dayalı olarak önerilen modelin başarıya etkisinin olduğu, Türk müziği başlangıç keman eğitiminde kullanılmasının faydalı olabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Keman, Keman Eğitimi, Türk Müziği

¹ Makale yazımı yazar etki oranı: 1.yazar: %50, 2. yazar: %50.

² Prof. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, cem.saktanli@alanya.edu.tr, Orcid: 0000-0002-9737-8020STH

³ MEB, serdarbudak@winsowlive.com, Orcid: 0000-0003-3484-4896

New Approach to Turkish Music Violin Education

Abstract

This research was carried out in order to present solutions to the problems faced by the performers and instructors in the Turkish Music initial violin education by writing exercises for the works they are working on. For this purpose, an experimental model based on practice 4 Turkish music violin students and 4 Turkish music violin students with a control group were used in the research. For the research, 10 makams with the highest number of works in the TRT repertoire and 10 pieces from these makams suitable for the sample beginner level were determined. The pretest was applied to the experimental and control groups of the study using the evaluation scale developed by the researchers, and the education and performance levels of the groups were equalized according to the measurement results. 10 artifacts determined to be used in the experiment were analyzed and exercises were written for solving the right and left hand difficulties determined as a result of the analysis. The experimental process of the research took 4 weeks. The exercises written by the researcher were run to the students in the experimental group for four weeks, and both groups were post-tested at the end of 4 weeks. As a result of the posttest, it was concluded that there were significant results in favor of the experimental group. Based on these results, it has been suggested that the proposed model has an effect on success and it may be beneficial to use it in the initial violin education of Turkish music.

Keywords: Music, Violin, Violin Education, Turkish Music

GİRİŞ

Türk Müziği Keman Eğitimi

Türk müziği dünyanın en eski kültürlerinden birine sahip olan biz Türklerin tarihi kökenlerine kadar dayanmakta ve hala bütün özellikleri kendi içerisinde barındırmakta ve gelişimine de devam etmektedir. “Türk müzik kültürü, tarih öncesinde başlayıp tarih çağları boyunca devam ederek günümüze ulaşan ve süreklilik arz eden bir kültürdür. Türk müzik kültürü bu özelliğiyle dünya müzik kültürünün en eski, en köklü, en etkin ve en yaygın müzik kültürlerinden birisidir.” (Uçan, 2005, s. 113) Türk müziği müziğine has kendi çalgılarını da geliştirmiş ve süreç içerisinde başka kültürlerin müzikleri ve çalgılarıyla etkileşim içinde olmuştur. Keman da bu çalgılardan bir tanesidir. Avrupada icad edilmesinden itibaren ses rengi, tınısı ve ses genişliği, icracıya sunduğu imkânlar bu çalgının dünyaya yayılmasının en önemli etkenleri olduğunu söylemek mümkün. Kemanın Türk müziğinden ilk kez ne zaman kullanıldığı çok net bilinmesede buna ilişkin çeşitli araştırmalarda ortaya konulan savlar vardır ve bunlar geçerli kaynaklara dayanmaktadır. Buna ilişkin

[1991]

GAZİMİHAL (1939) “XIII’ncü yüzyıldan beri Ceneviz ve Venedik mahallelerinin bulunduğu İstanbul, Trabzon gibi iki şehrin o zamanki levantenleri arasında Latin kemanlarının ve en eski viol şekillerinin kullanılmış olacağı muhakkaktır” (Gazimihal, 1939: 80). tespitinde bulunmuştur. Kemanın Türk müziğinde kullanımına ilişkin bir saptama da “18. yüzyıl ortalarında Türk müziğinde kullanılmaya başlayan kemân 19. yüzyılda sînekemândan daha popüler hale gelerek fasıl müziğinin belli başlı çalgılarından biri olmuş ve ayrıca giderek daha çok rağbet gören Batı müziği yoluyla da iyice yerleşmiştir.” (Soydaş; Beşiroğlu, 2007, s. 8) bulunulmuştur.

Kemanın Türk müziğinde icrası ile kemanın eğitimi aynı dönemlere denk gelmemektedir diyebiliriz. DALKIRAN’ın (2017) aktardığına göre Enderun-ı Hümayün “doğrudan padişahın şahsına bağlı olup öğrencileri ve hocaları rütbeli subaylardır. Özel yetenekli öğrenciler buraya alınıp musiki kısmında eğitim görürlerdi. Dini musiki eğitimi de verilirdi. Sarayın hafız, imam ve müezzinleri buradan yetişirlerdi... Enderun okulundan Mızıkai-humayun’e kadar keman eğitimi ile ilgili bir çalışma yapılmamıştır”(Dalkıran,2017, s. 37). tespitinde bulunmuştur. Aslında Türk müziğinde keman eğitimi batıda çalgı eğitiminde uygulandığı gibi çalgı repertuarına bağlı bir eğitim olarak görülmediği söylenebilir. Geleneksel öğretim yöntemi olan Meşk hemen tüm Türk müziği eğitiminde kullanılmıştır. Ancak buna ilişkin Şensoy(1999) “Meşk, kendi bünyesinin doğal sonucu olarak batıdaki anlamıyla bir çalgı virtüözünü yetiştirmemiştir. Bu seviyede icracılar eğitmeye yönelik özel eğitim yöntemlerinin olmaması, özel çalgı icra tekniklerinin bulunmaması ve teknik becerilerin sergilenmesine olanak tanıyan saz eserlerinin bestelenmemesi de bunun başka bir sebebi olmuştur” (Şensoy,1999, s. 10) meşkin olumlu olumsuz taraflarını irdelediği sanatta yeterlik tezinde bu şekilde açıklamıştır. Günümüzde ise Türk müziği keman eğitimine yönelik metodlar, alıştırmalar, kitaplar yayınlanmakta ve Türk müziği keman eğitimi geliştirilmeye çalışılmaktadır.

2020 yılında dünyanın karşılaştığı COVID19 pandemisi nedeniyle birçok alanda olduğu gibi müzik eğitiminde de kesintiler ve sorunlar yaşanmaktadır. Her ne kadar teknolojik olanaklarla Pandemiden kaynaklı eksiklikler giderilmeye çalışılsa da zaten sorunları olan müzik eğitimi çok fazla olumsuz etkilenmektedir. Bu bakımdan da önemli olduğunu düşündüğümüz bu çalışma 2019 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde çalışılan tezin bulgularına dayanmaktadır.

YÖNTEM

Rast, Hicaz, Muhayyer Kürdi, Hicazkâr, Hüseyini, Nihavent, Uşşak, Buselik, Hüzam ve Kürdili Hicazkâr makamlarına yönelik yazılan etütlerden sadece iki tanesi (Hicaz ve Buselik) makamları üzerinden ön test son test tekniği ile deneysel bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada TRT Türk sanat müziği sözsüz eserler arşivinden yukarıda belirtilen makamlara ait saz eserleri seçilmiş olup bu saz eserlerinin çalınımı ve deşifresini kolaylaştıracak alıştırmalar araştırmacı tarafından yazılmıştır. Bu çalışmada deney ve kontrol grubu olmak üzere 4'ler Türk müziği keman öğrencisinden iki farklı grup oluşturulmuştur. Deneysel sürece başlamadan önce uzman görüşlerine dayanılarak bir ölçek hazırlanmıştır. Grupların oluşturulmasında bu ölçekten faydalanılmış ve her iki grubun da eşit yeterlilikte oldukları tespit edilmiştir. Deneysel süreçte ise deney grubuna belirlenen eser çalışmaya başlamadan önce yazılan alıştırmalar çalıştırılmıştır. Kontrol grubuna ise doğrudan eser çaldırılıp bu iki grup arasındaki farklara bakılmıştır. Deneysel sürecin tüm aşamaları video kaydı yapılarak deneysel süreç sonunda uzman keman eğitimcileri ile oluşturulan ölçek kullanılarak değerlendirilmeler yapılmıştır. Her iki eserde Bolahenk akort sistemi (yerinden) yazılmış olup eserlerin daha kolay çalınımı için parmak numaraları yazılıp yay teknikleriyle daha zengin bir hale getirilmiştir. Örneğin Buselik eserin 8 ve 9. (Dolap bölümü) ölçülerinde daha rahat çalınması için telden tele geçiş olarak değil tek tel üzerinde pozisyon geçerek icracıyı rahatlatmak için 2. ve 3. pozisyonlar kullanarak eser daha akıcı bir hale getirilmiştir. Buna yönelik Buselik etütte o pasaja yönelik parmak geçişleri ve yay teknikleriyle desteklenmiştir. Yine Hicaz eserde de benzer olarak 18. ölçüde yine telden tele geçiş yapmadan tek tel üzerinden 3. pozisyon kullanılarak daha rahat bir çalım elde edilmiş olup, eseri daha kolay algılayıp icra edebilme amacıyla yazılmış olan hicaz etütlerde öncesinde alıştırma yaparak, eserin hem deşifresinde hem de parmak, pozisyon ve çalım tekniği olarak daha rahat algılanmasını desteklemiştir. (Bkz.Ek.1,2,3,4)

VERİLERİN ANALİZİ

Bu araştırmanın literatürünün oluşturulmasında ve deneysel çalışmada kullanılacak eserler kaynak taramasıyla saptanmıştır. Kaynak taramasında kullanılacak olan eserler TRT repertuarı sözsüz saz eserleri olarak tespit edilmiş ve sözsüz saz eserlerinin teknik olarak karmaşık olan kısımları tespit edilerek alıştırmalar yazılmıştır.

Araştırmanın deneysel kısmında ise Van Yüzüncü Yıl üniversitesi bünyesinde müzik eğitimi veren kurumlardaki keman eğitimi alan öğrenciler

çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmada deneysel çalışmaya başlanmadan önce hem seviye belirleme amaçlı hem de deney – kontrol gruplarını belirleme amaçlı ön test yapılmıştır. Elde edilen veriler ışığında deney – kontrol grupları oluşturulmuş, deney sürecinin sonucunda son test uygulanmış ve ön test ve son test sonuçları arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

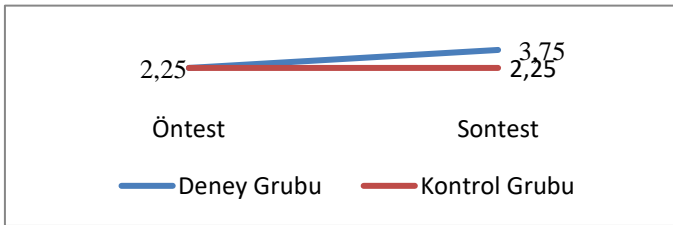
BULGULAR VE YORUM

Sol Eldeki Sesleri Doğru Frekansta Seslendirmeye İlişkin Öntest-Sontest Bulguları

Tablo 1.

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest			1	%25	3	%75		
Deney Grubu Sontest	3	%75	1	%25				
Kontrol Grubu Öntest			1	%25	3	%75		
Kontrol Grubu Sontest			1	%25	3	%75		

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının sol eldeki sesleri doğru frekansta seslendirme ile ilgili ön-test durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Son-test gözlemine bakıldığında kontrol grubunun %25’i Büyük ölçüde %75’i Kısmen oranında ve deney grubunun ise %75’i Tamamen %25’i Büyük Ölçüde oranında sol eldeki sesleri doğru frekansta seslendirildiği görülmüştür. Kontrol ve deney gruplarının sol eldeki sesleri doğru frekansta seslendirme önermesine ilişkin olarak, deney grubunun başarı oranının uygulamaya dayalı olarak arttığı söylenebilir.

Grafik 1. Sol eldeki sesleri doğru frekansta seslendirme önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

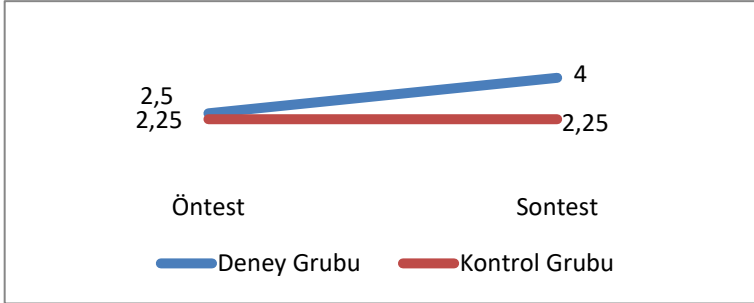
Türk Müziği Keman Eğitimine Yeni Yaklaşım

Tablo 2.

Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yapma önermesine ilişkin öntest-sontest bulgular

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest			2	%50	2	%50		
Deney Grubu Sontest	4	%100						
Kontrol Grubu Öntest			1	%25	3	%75		
Kontrol Grubu Sontest			1	%25	3	%75		

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yapma ile ilgili ön-test gözleminde eşit olduğu söylenebilir. Sontest gözleminde ise kontrol grubunun %25’i Büyük ölçüde %75’i Kısmen oranında ve Deney grubunun %100’ü oranında Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yaptığı görülmüştür. Kontrol ve deney gruplarının Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yapma önermesine ilişkin durumlarının sonucunda, deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olduğu bunun da yazılan alışırmalara bağlı olabileceği söylenebilir.

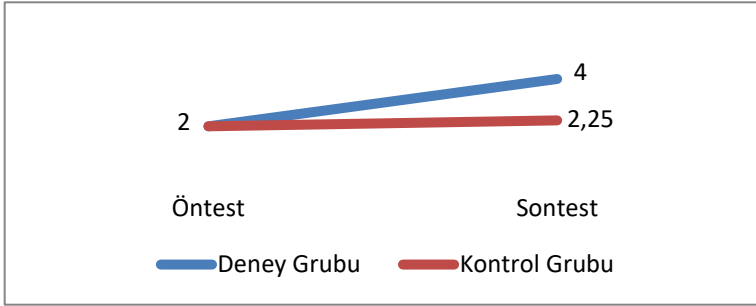
Grafik 2. Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yapma önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

Tablo 3.

Doğru yay kullanımını önermesine ilişkin öntest-sontest bulgular

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest				4	%100			
Deney Grubu Sontest	4	0						
Kontrol Grubu Öntest				4	%100			
Kontrol Grubu Sontest				4	%100			

Tablo 3'te görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının Doğru yay kullanımı ile ilgili ön-test gözlemine ilişkin durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Önermeye ilişkin son-test gözleminde ise Kontrol grubunun %100'ü Kısmen oranında ve Deney grubunun da %100'ü Tamamen oranında Doğru yay kullanımı ölçülmüştür. Doğru yay kullanımı önermesine ilişkin deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olduğu söylenebilir.

Grafik 3. Doğru yay kullanımı önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

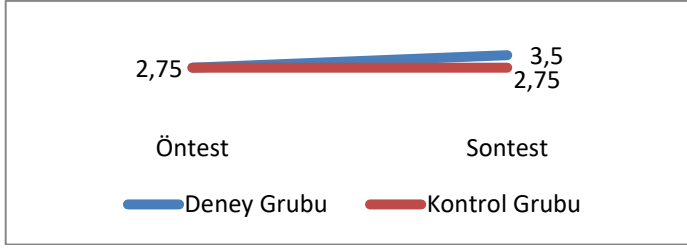
Tablo 4.

Eseri ritmik yapısına (Tartımlarına) uygun seslendirme önermesine ilişkin öntest-sontest bulgular

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest			3	%75	1	%25		
Deney Grubu Sontest	2	%50	2	%50				
Kontrol Grubu Öntest			3	%75	1	%25		
Kontrol Grubu Sontest			3	%75	1	%25		

Tablo 4'te görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının Eseri ritmik yapısına uygun seslendirme ile ilgili ön-test gözleminde durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Son-test gözleminde ise Kontrol grubunun %75'i Büyük ölçüde %25'i Kısmen oranında ve Deney grubunun %50'si Tamamen %50'si Büyük ölçüde oranında Eseri ritmik yapısına (Tartımlarına) uygun seslendirebildiği görülmüş, deney grubu lehinde başarı oranının artmış olduğu bunun da deney grubuna uygulanan araştırmaların etkisi olduğu söylenebilir.

Türk Müziği Keman Eğitimine Yeni Yaklaşım

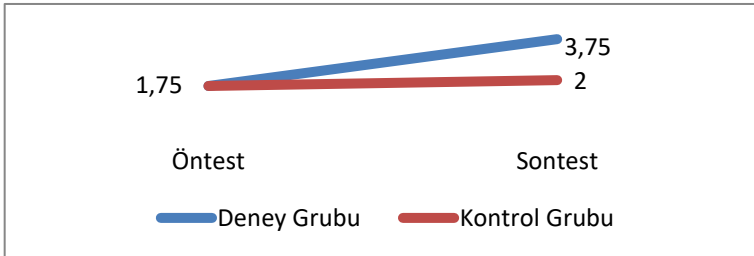
Grafik 4. Eseri ritmik yapısına (Tartımlarına) uygun seslendirme önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

Tablo 5.

Makam özelliklerine uygun seslendirme önermesine ilişkin öntest-sontest bulguları

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest					3	%75	1	%25
Deney Grubu Sontest	3	%75			1	%25		
Kontrol Grubu Öntest					3	%75	1	%25
Kontrol Grubu Sontest					4	%100		

Tablo 6’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının Makam özelliklerine uygun seslendirme ile ilgili ön-test gözlemi ilişkin durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Önermenin son-test gözleminde ise kontrol grubunun %100’ü Kısmen oranında, deney grubunun ise %75’i Tamamen %25’i Kısmen oranında Makam özelliklerine uygun seslendirebildiği görülmüştür. Önermeye ilişkin olarak deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu öylenebilir.

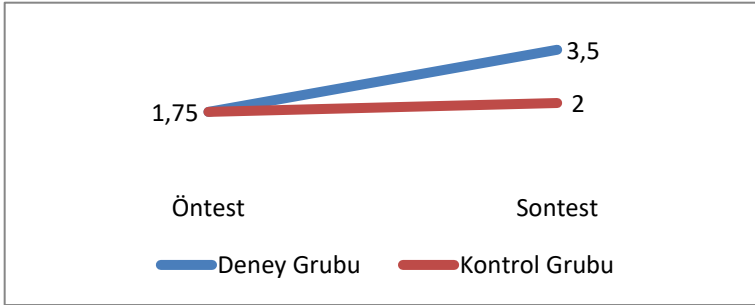
Grafik 5. Makam özelliklerine uygun seslendirme önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

Tablo 6.

Makamın seyrine uygun seslendirme önermesine ilişkin öntest-sontest bulgular

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest					3	%75	1	%25
Deney Grubu Sontest	3	%75			1	%25		
Kontrol Grubu Öntest					3	%75	1	%25
Kontrol Grubu Sontest					4	%100		

Tablo 6’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının Makamın seyrine uygun seslendirme ile ilgili ön-test gözlemine ilişkin durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Makamın seyrine uygun seslendirme ile ilgili son-test gözleminde ise kontrol grubunun %100’ü Kısmen oranında, deney grubunun ise %75’i Tamamen %25’i Kısmen oranında görülmektedir. Kontrol ve deney gruplarının Makamın seyrine uygun seslendirme önermesine ilişkin deney grubundakilerin başarı oranının yazılan alıştırmalara bağlı olarak artmış olduğu söylenebilir.

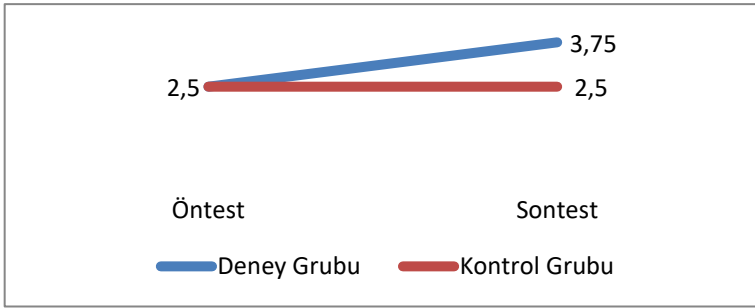
Grafik 6. Makamın seyrine uygun seslendirme önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

Tablo 7.

Eseri bütünlük içinde seslendirme önermesine ilişkin öntest-sontest bulgular

	Tamamen	F	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest			2	%50	2	%50		
Deney Grubu Sontest	3	%75	1	%25				
Kontrol Grubu Öntest			2	%50	2	%50		
Kontrol Grubu Sontest			2		2	%50		

Tablo 7’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının eseri bütünlük içinde seslendirme ile ilgili ön-test gözleminde eseri bütünlük içinde seslendirme önermesine ilişkin durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının eseri bütünlük içinde seslendirme ile ilgili son-test gözleminde ise kontrol grubunun %50’si Büyük ölçüde %50’si Kısmen oranında ve deney grubunun %75’i Tamamen %25’i Büyük ölçüde oranında eseri bütünlük içinde seslendirdiği görülmüştür. Kontrol ve deney gruplarının eseri bütünlük içinde seslendirme önermesine ilişkin durumlarının sonucunda, deney grubu öğrencilerinin başarı oranının artmış olduğu söylenebilir.

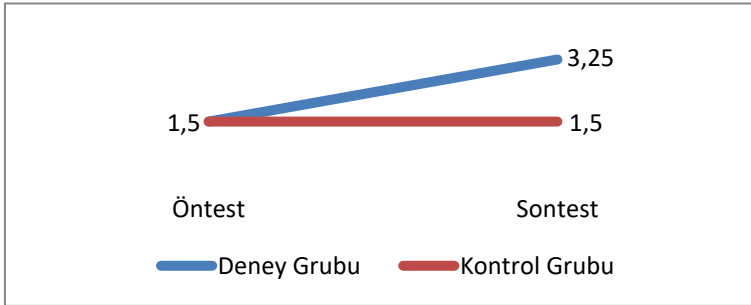
Grafik 7. Eseri bütünlük içinde seslendirme önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

Tablo 8.

Eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleleme) önermesine ilişkin öntest-sontest bulguları

	Tamamen	f	Büyük Ölçüde	f	Kısmen	f	Hiç	f
Deney Grubu Öntest					2	%50	2	%50
Deney Grubu Sontest	2	%50	1	%25	1	%25		
Kontrol Grubu Öntest					2	%50	2	%50
Kontrol Grubu Sontest					2	%50	2	%50

Tablo 8’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu keman icracılarının eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleleme) ile ilgili ön-test gözlemine ilişkin durumlarının eşit olduğu söylenebilir. Deney ve kontrol grubu keman icracılarının Eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleleme) ile ilgili son-test gözleminde ise Kontrol grubunun %50’si Kısmen %50’si Hiç oranında ve Deney grubunun %50’si Tamamen %25’i Büyük ölçüde %25’i Kısmen oranında Eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleleme) görülmüştür. Bu durumun deney grubuna yapılan uygulamaya dayalı olarak başarılı olduğunu göstermektedir denilebilir.

Grafik 8. Eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleleme) önermesine ilişkin Öntest-Sontest Grafiği

SONUÇLAR

Sol elde sesleri doğru frekansta seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmanın çalınmasının, eserin deşifresinin daha doğru frekansta seslendirilmesine katkısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yapma önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmanın çalınmasının, eserin deşifresinde

Türk Müziği Keman Eğitime Yeni Yaklaşım

pozisyon geçişlerini daha kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Makam özelliklerine uygun seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, eserin deşifresinde makamı daha doğru seslerle ve makamın yapısına uygun bir şekilde icra edilmesini sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Doğru yay kullanımı önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, eserin icrasında yay kullanımını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Eseri ritmik yapısına (Tartımlarına) uygun seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, eserin icrasında tartımlarına uygun seslendirebilmeyi sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Doğru Duruş önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, doğru duruş önermesine yönelik bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Makamın seyrine uygun seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, eserdeki makamın seyrine uygun icra edebilmesini sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Eseri bütünlük içinde seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, eserin icrasında eseri bütünlük içinde seslendirmesine yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleme) önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınmasının, eserdeki makamın özelliklerine uygun icra edebilmesini sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

Sol elde sesleri doğru frekansta seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınması, eserin deşifresinin daha doğru frekansta seslendirilmesini sağlayacağı için bu uygulama önerilmektedir.

Sol elde pozisyon geçişlerini doğru yapma önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınması, eserin deşifresinde pozisyon geçişlerini daha kolaylaştıracığı için önerilmektedir.

Makam özelliklerine uygun seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınması, eserin deşifresinde makamı daha doğru seslerle ve makamın yapısına uygun bir şekilde icra edebilmesi adına önerilmektedir.

Doğru yay kullanımı önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmaların çalınması, eserin icrasında yay kullanımını olumlu yönde etkilediği için önerilmektedir.

Eseri ritmik yapısına (Tartımlarına) uygun seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmanın çalınması, eserin icrasında tartımlarına uygun seslendirebileceği için önerilmektedir.

Makamın seyrine uygun seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmanın çalınması, eserdeki makamın seyrine uygun icra edilebilmesine yardımcı olabileceği için önerilmektedir.

Eseri bütünlük içinde seslendirme önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmanın çalınması, eserin icrasında eseri bütünlük içinde seslendirmesine yardımcı olabileceği için önerilmektedir.

Eseri özelliklerine uygun seslendirme (Doğru cümleme) önermesine ilişkin olarak eserin deşifresinden önce yazılan alıştırmanın çalınması, eserdeki makamın özelliklerine uygun icra edebilmesine yönelik yardımcı olabileceği için önerilmektedir.

Araştırmanın sonuçları göstermiştir ki; keman ile seslendirilecek olan makamsal bir eseri deşifresinden önce eserde sağ ve sol ele ilişkin zorluklar belirlenerek, bu zorluklara ilişkin yazılan alıştırmanın icracı açısından, eserin deşifresini kolaylaştırdığı görülmüştür. Bu bakımdan öğrencinin seviyesi ne olursa olsun çaldırılacak olan eserlerin öncesinde o eserin zorluklarını gösterecek alıştırma yazılması ve bu tür çalışmaların sadece keman için değil, Türk müziği icra etmekte olan diğer çalgılar için de buna benzer alıştırma yazılıp, icra edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Budak, S. (2019). *Türk Müziği Keman İcrası Başlangıç Düzeyi Eğitim Modeli*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk Müziği Anabilim Dalı.
- Gazimihal, M.R. (1939). *Türkiye-Avrupa Musiki Münasebetleri*. (I. Cilt). Numune Matbaası.
- Uçan, A. (2005). *Türk Müzik Kültürü*. (2.basım). Evrensel Müzikevi.
- Soydaş, M. E. & Beşiroğlu, Ş. Ş. (2007). Osmanlı saray müziğinde yaylı çalgılar. *İTÜ dergisi / B Sosyal Bilimler*, 4(1), 3-12.
- Şensoy, H. (1999). *Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Keman Eğitimi Üzerine*. Sanatta yeterlik tezi, İstanbul teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

EKLER

Ek.1 Buselik Etüt: Serdar Budak

Buselik Etüt

The image displays a musical score for a violin etude in Buselik mode. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music is written in a 2/4 time signature. Above the first staff, there are several fingering and bowing indications: '1 1' above the first two notes, '3 0 1' above the next three notes, '1 4' above the next two notes, and '3' above the final note. The second staff starts with a double bar line and a repeat sign. It continues with the same key signature and time signature. Above the second staff, there are more fingering and bowing indications: '3' above the first note, '2 1 2 3 4' above the next five notes, '3 1 4 3 4 3 2 1' above the next eight notes, and '3 2 1 1 2' above the final five notes. The score ends with a double bar line.

Ek.2 Buselik Peşrev: Alaeddin Yavaşca

BUSELİK PEŞREV

Usul: Hafif

Alaeddin Yavaşca

3 2 3 1 0 4 4 1 4

1 0 1 2 1 0 1 0 3 0 1 0 4 0

4 1 1 1. 2 3 2 4 3 2. 2 3 2 3 4 0 1 0 1 0 3 4 1

1 3 2 3 3 4 1 0 3 0 1 3

2 4 1 1

1. 2 1 3 2 4 2. 1 3

Ek.3 Hicaz Etüt: Serdar Budak

HİCAZ ETÜT

The image displays a musical score for a violin etude in the Hicaz mode. It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody is written on a five-line staff. Above the notes, there are various fingerings: a '4' above the first note, a '0' above the second note, a '3' above the third note, a '4' above the fourth note, a '2' above the fifth note, a '3' above the sixth note, a '1' above the seventh note, and a '2' above the eighth note. The second staff continues the melody, starting with a '4' above the first note, a 'v' above the second note, a '4' above the third note, a '4' above the fourth note, a 'v' above the fifth note, a '4' above the sixth note, and a 'v' above the seventh note. The third staff starts with a '7' above the first note, a '4' above the second note, a 'v' above the third note, and a '4' above the fourth note. The score concludes with a double bar line.

Ek.4 Hicaz Peşrev: Reik Fersan

Hicaz Peşrev

Usul: Haff

Refik Fersan

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It consists of eight staves of music, numbered 1 through 22. The notation includes various rhythmic values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and dynamic markings. Fingerings are indicated by numbers 0, 1, 2, 3, and 4 above the notes. There are also some special markings like 'V' and 'P' above notes. The score is a single melodic line.

EXTENDED ABSTRACT

This research examines the role of music courses in terms of course credit, hour, and numbers in the class teacher training process as a part of the programmes developed/changed in Turkey. In addition, it examines the subject of music as a part of the field of class teaching based on the teacher competencies prepared by the Ministry of Education General Directorate of Teacher Training and Development; the study observes that the subject of music coincides with the “music teaching” course as assessed within the context of these competencies.

One of the major findings of the examination of class teaching programmes is that the courses in the field of music has decreased after each programme change in terms of both the number of courses, credits, and hours, and only a 3-credit Music Teaching course remained in the 2018 programme. No explanation or information was found regarding this reduction in music courses. However, it is stated that a new approach was followed towards reducing the number of credits in the preparation process of the 2018 class teaching programme in order to reach international standards and to have more time for application for teacher candidates.

The study observes that class teaching programmes include “Music teaching methods and techniques, Note teaching techniques, Arranging songs for children with Orff instruments by using rhythm and melody, Effective use of instrument in the teaching of song, The relations between game, music, dance, drama, and speech relation, Relation between music and aesthetics, The development of musical taste, Association of music lesson with activities with other disciplines, Practices related to the primary education music program”. The study observes that these subjects largely coincide with the class achievements of primary school classes of 1st, 2nd, 3rd, and 4th.

The class teacher competencies are as follows according to the Ministry of National Education General Directorate of Teacher Training and Development updated in 2017: “1-Having general information about fine arts, 2-Using artistic activities in the learning process, 3- Considering aesthetic point of view while organizing learning and teaching environments”. The study observes that the qualifications determined for the class teachers’ teaching of music course through general and comprehensive concepts mostly coincide both with the music education course in primary school teaching programmes and with the curriculum of music course in the primary school classes of 1st, 2nd, 3rd, and 4th.

The music teaching course in the class teaching programs has a structure that includes the teaching methods and techniques of music as well as the skills of the

instruction of reading musical note, playing Orff instruments and teaching the instrument, and accompanying with the instrument while teaching/singing songs.

In the second part of the formation-development related to the qualifications of music teaching under the title of An Overview of the Formation and Development of Music Teaching Characteristics, Uçan defines the qualifications of a music teacher as follows: “then gradually another knowing person begins to play the role of teaching. In this context, the principle of ‘the one who knows teaches, who plays teaches, who sings teaches, who creates teaches’ is adopted” (Uçan, 2006; 72). Music Education course in class teaching programme is a 1-semester course consisting of 3 theoretical credits. Regardless of their musical abilities, undergraduate class teacher students are obliged to take this course, which does not require any preconditions or readiness. In this respect, students who take this course are faced with the dilemma of “learning to teach what you know or learning to teach what you don't know”.

The study observes that the content of the music teaching course is highly comprehensive. Each of the contents such as “having/creating the knowledge of musical note, Teaching how to convey it”, “Learning to play/play Orff instruments, Teaching to play”, “Knowing/learning to sing, teaching how to sing” are the skills that can be gained/learned by doing/experiencing through certain musical education processes over the years.

As for music teacher training programs (Music teachers conduct music lessons in the 5th,6th,7th, and 8th classes of primary education as well as in the secondary education), each subject in the content of the music teaching lesson above should be applied as separate lessons for at least one semester so that they can learn to teach this information.

Music education in primary school is general music education. According to Uçan (1994), “general music education is aimed at everyone at every stage, regardless of business-profession, school, department, branch-branch and program, and aims to bring in the minimum-common general music culture necessary for a healthy and balanced human life”. It can clearly be stated that it is not possible to achieve this and to expect this process to occur through classroom teachers with the time allocated to the music teaching lesson, which is a professional music education, in the class teaching programme.